

NEWSLETTER

Slovenskej komory stavebných inžinierov

Informačný e-bulletin pre členov SKSI

V tomto vydaní:

- Nový stavebný zákon je v medzirezortnom pripomienkovom konaní:
 - Je tu šanca nahradiť našu starú päťdesiatku
 - Zapojte sa do interného pripomienkovania Komory
 - Stavebné fakulty chcú vzdelávať inžinierov pre novovzniknuté kategórie autorizácie
- QUO VADIS slovenské stavebníctvo 2014:
 - Najväčší problém slovenského stavebníctva je nedodržanie zákona a nevyožiteľnosť práva
- Až k počiatkom vzniku Komory:
 - Murárstvo na strednom Slovensku
- Ďalšie číslo vyjde už 15. júla

NOVÝ STAVEBNÝ ZÁKON JE V MEDZIREZORTNOM PRIPOMIENKOVOM KONANÍ:

Je tu šanca nahradiť našu starú päťdesiatku

V pondelok 18. júna zaslalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja ostro sledovaný zákon do medzirezortného pripomienkového konania. Jednotlivé ministerstvá a oficiálni pripomienkovatelia sa v rámci tohto procesu budú môcť k zákonu vyjadriť do 18. augusta, kedy sa medzirezortné pripomienkovanie ukončí.

Podľa slov generálneho riaditeľa Sekcie výstavby ministerstva dopravy Tibora Németha sa pri zahŕňaní pripomienok zúčastnených strán snažilo ministerstvo nájsť kompromisný návrh, ktorý by mal vyhovovať väčšine. „Neexistuje ideálny zákon a my netvrdíme, že tento zákon bude ideálny, vždy budú na jednej strane tí spokojnejší a na druhej strane tí nespokojnejší. Ale hlavné je, že je tu šanca nahradiť našu starú päťdesiatku, ktorá je v platnosti už 40 rokov,“ povedal generálny riaditeľ Németh. Podľa jeho slov vstúpi nový stavebný zákon do platnosti v júli 2015.

Zapojte sa do interného pripomienkovania Komory

V súčasnej fáze pripomienkovania zákona už SKSI nie je oficiálnym pripomienkovateľom. Ešte stále však môže Komora a jej členovia ovplyvniť obsah tohto legislatívneho dokumentu. Informoval o tom členov novozvoleného Predstavenstva SKSI na ich prvom zasadnutí 19. júna predseda Komory

1. zasadnutie Predstavenstva SKSI.

Foto: SKSI

Vladimír Benko. „Pripomienky môžeme zaslať na ministerstvo prostredníctvom oficiálnych pripomienkovateľov, s ktorými úzko a dlhodobo spolupracujeme. Je tu tiež možnosť podať hromadnú pripomienku, a v prípade podpory viac ako 500 občanov sa tvorca zákona musí zásadnými pripomienkami zaoberať,“ vysvetlila proces pripomienkovania riaditeľka Úradu Diana Krížová a upozornila, že v tomto čase môžu členovia zasielať svoje pripomienky **predsedom slovenských odborných sekcií SKSI**. „Pripomienky, o ktorých sú členovia presvedčení, že by naša Komora mala do zákona presadzovať, je potrebné zaslať čo najskôr **predsedom slovenských odborných sekcií**, ktorí ich pošlú na náš úrad do 6. júla,“ vyzvala k pripomienkovaniu riaditeľka Krížová. Pripomienky doručené Úradu SKSI následne prerokuje Predstavenstvo 11. júla 2014. Aktuálny obsah stavebného zákona vo svojej poslednej verzii, ako aj inštrukcie k spôsobu zasielania pripomienok, nájdete na [stránke SKSI](#).

Stavebné fakulty chcú vzdelávať inžinierov pre novovzniknuté kategórie autorizácie

V článku V nového stavebného zákona, ktorým sa novelizuje naša 138-čka, vznikajú nové kategórie inžinierov – Inžinier pre stavebnotechnický dozor, Inžinier pre výkon činnosti hlavného stavbyvedúceho a Inžinier pre investičnú prípravu stavieb. Stavebné fakulty žilinskej, košickej a bratislavskej univerzity pripravujú žiadosť o malú akreditáciu pre celoživotné vzdelávanie budúcich žiadateľov o nové kategórie. „Nejde o už existujúce vzdelávanie pre inžinierov, ale o získanie nových vedomostí a vedomostí z praxe. Na fakultách sa teda nebudú v odboroch pre novovzniknuté kategórie vyučovať predmety, ktoré sa učia dnes, ale vzniknú nové predmety. Nepotrebujeme, aby si odborníci zopakovali vysokú školu, ktorú už absolvovali, ale aby sa posunuli vo svojich vedomostiach ďalej,“ vysvetlil predseda SKSI Vladimír Benko. Celoživotné vzdelávanie bude určené aj inžinierom, ktorí si budú potrebovať doplniť svoju odbornú kvalifikáciu, aby sa mohli autorizovať v nových kategóriách. V polovici júna sa na Úrade Komory uskutočnilo stretnutie so zástupcami troch zainteresovaných fakúlt. „Nemôžeme sa odkloniť od zásady celoživotného vzdelávania – to je určené len pre vysokoškolsky vzdelaných inžinierov,“ upresnil na stretnutí dekan Stavebnej fakulty

Najbližšie podujatia:

Konferencia mladých výskumníkov „KOMVY 2014“: VODA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.

17. – 19. september 2014, Bojnice

Odborný seminár: NAVRHUJEME A STAVIAME BUDOVY S TAKMER NULOVOU POTREBOU, II. CYKLUS.

18. september 2014, Trenčín

Tematický zájazd: STARÁ A NOVÁ VÝSTAVBA V ČECHÁCH.

22. – 27. september 2014, Slovensko, Morava, Česko

22. konferencia: HYDROIZOLÁCIE MOSTOV, TUNELOV A INÝCH OBJEKTOV INŽINIERSKÝCH STAVIEB.

5.- 7. november 2014, Podbanské

XIX seminár Ivana Poliačka: VÝSKUM A TECHNICKÝ ROZVOJ V CESTNOM STAVITELSTVE.

20. – 21. november 2014, Bratislava

Technickej univerzity v Košiciach Vincent Kvočák, ktorého názor zdieľa aj dekan Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline Josef Vičan.

Stretnutie zástupcov stavebných fakúlt s predstaviteľmi Komory na pôde Úradu SKSI.

Foto: SKSI

Náplň celoživotného vzdelávania a jednotlivé predmety spracovali zástupcovia zo stavebných fakúlt, ktorí sú súčasne aj členmi Komory v rámci sekcie Vedenie uskutočňovania stavieb. Cieľom stretnutia bolo zjednotiť ponúkané vzdelávanie na všetkých troch stavebných fakultách Slovenska. **red.**

QUO VADIS SLOVENSKÉ STAVEBNÍCTVO 2014:

Najväčší problém slovenského stavebníctva je dodržiavanie zákona a nevyožiteľnosť práva

Najväčšou brzdou slovenského stavebníctva počas krízy i jej recesie je podľa slov šéfa Komory Vladimíra Benka dodržiavanie zákona a nevyožiteľnosť práva. „Pridružujú sa k tomu aj ďalšie problémy, ktoré brzdia rozmach stavebníctva. Pokiaľ budú v stavebníctve rozhodovať o všetkom takí ekonómovia a manažéri, ktorí za svoj najlepší úspech považujú získanie najnižšej dohody za cenu práce za samotnú realizáciu projektu, nebude to fungovať,“ povedal Benko počas panelovej diskusie 2. ročníka konferencie

2.ročník konferencie QUO VADIS slovenské stavebníctvo.

Foto: SKSI

QUO VADIS slovenské stavebníctvo, ktorá sa konala 24. júna v Bratislave. „Nechaj na voľný trh a neregulovaný dopyt a ponuku tak ťažké produkty, ako sú stavby, neprinesie nič dobré. Podprahové ceny je konečne potrebné regulovať a túto reguláciu by mal zabezpečiť aj štát“.

Podľa prognóz ÚEOS Komercia, a. s. by malo slovenské stavebníctvo po piatich rokoch začať opäť vzrastať. Podľa prítomných zástupcov stavebných firiem v hľadisku však tento predpovedaný rozmach ešte stále nie je cítiť, niektorí sú dokonca skeptickí. „Zatiaľ čo stavebníctvo v tuzemsku v roku 2013 vykázalo pokles mínus 5,3 percenta, v roku 2014 sa predpokladá rast o 1,7 percenta, pričom najväčšiu zásluhu by na tom percentuálne mala mať inžinierska výstavba, a to výstavba dopravnej infraštruktúry,“ informoval vo svojej predikcii slovenského stavebníctva Vladimír Lenko z ÚEOS Komercia, a. s. **Tlačová správa vydavateľstva EUROSTAV**, ktoré konferenciu organizovalo.

AŽ K POČIATKOM VZNIKU KOMORY:

Murárstvo na strednom Slovensku

Murárstvo bolo významným stavebným remeslom, ktorého náplňou bola výstavba a oprava budov rozličného druhu a určenia.

Stavba pánskych sídiel a cirkevných objektov, hlavne kostolov, bola do 16. storočia záležitosťou kamenárskych hút. V mestách a dedinách bolo hlavným stavebným materiálom drevo a kameň a veľmi zriedka sa používala vo funkcii stavebného materiálu tehla. Stredoveká spoločnosť nevedela pri výstavbe dostatočne oceniť výrobné vlastnosti pálenej hliny a ani betón známy už v rímskej dobe. Murári úzko spolupracovali s kamenármi a po vyučení v skrátenej dobe, namiesto päť rokov len za tri roky, mohli vykonávať kamenárske práce, hoci kamenárom nebolo dovolené vykonávať murárske práce. Prvé cechy kamenárov a murárov boli spoločné, avšak v priebehu 18. storočia sa postupne oba cechy začali svojou pracovnou náplňou vzďalovať.

Murársko-kamenárske cechy vznikali hlavne v slobodných kráľovských a banských mestách, ako aj v miestach a mestách najväčšieho stavebného ruchu. Najstarší murársko-kamenársky cech na Slovensku bol založený v Bratislave (1552). V stredoslovenskej banskej oblasti vznikli cechy postupne v Banskej Bystrici (1602), Kremnici (1648) a v Banskej Štiavnici (1707). Na základe žiadosti banskobystrických murárov a kamenárov mestská rada na svojom zasadnutí dňa 18. októbra 1602 vyhovel požiadavke na povolenie založenia cechu. Cechové artikuly sa však počas požiaru v roku 1605 zničili. Preto cech požiadaval mestskú radu o ich obnovenie a v roku 1614 po doplnení nových bodov boli opätovne vydané.

Cech tesárov, ktorý bol najprv v združení spolu s murármi a kamenármi v spoločnom cechu sa osamostatnil v roku 1713. V roku 1756 si tesársky cech dal dokonca vyhotoviť osobitnú zástavu svojej korporácie za 140 rýnskych zlatých. Počiatkom konca tohto cechu boli mestskí tesári, ktorí boli trvalými zamestnancami mesta a vykonávali práce na mestskom vodovode v Banskej Bystrici a okolí.

Hoci v banských mestách neboli murárski majstri početne veľmi zastúpení, vzhľadom na povahu a rozsah prác zamestnávali značný počet tovaríšov a murárskych robotníkov. Veľkú úctu si murárski a kamenárski

Sásovskí murári a tesári pri výstavbe liečebného domu Palace, hotelová časť na Sliaci v roku 1932. (Sásová je miestna časť Banskej Bystrice.) Foto: archív J. Kollár

majstri získali hlavne v období tureckých vojen (1529-1699). Vtedy podľa plánov najmä talianskych inžinierov stavali protiturecké opevnenia alebo zlepšovali starší fortifikačný systém miest a mestských hradov, hlavne pre záchranu drahých kovov vyťažených v tejto oblasti. V 18. storočí prišlo k rozmachu vo výstavbe miest. Vzhľadom na rozvoj vojenstva v delostrelectve nastala postupná likvidácia mestských hradieb. Nastali zmeny v technológii výroby a práce, začala sa používať tehla, čo sa výrazne odzrkadlilo v architektúre pri výstavbe nových budov.

S rozvojom kapitalizmu súvisel aj rozmach murárstva, kde si slovenskí murári svojou prácou vydobyli popredné miesto v rámci monarchie, hlavne pri výstavbe monumentálnych stavieb v Budapešti. V rakúsko-uhorskej monarchii sa najväčším pojmom stali liptovskí murári. Pochádzali hlavne z obcí Jamník, Bobrovec, Liptovská Poruba a z ďalších obcí Liptova. V týchto obciach bolo murárstvo hlavnou formou mužského zamestnania a dedilo sa z pokolenia na pokolenie.

Po vzniku Československej republiky v roku 1918 sa nové možnosti zamestnania slovenských murárov vytvorili v českých krajinách.

Vládnym nariadením č. 108/1925 Zb. boli stavebné činnosti rozdelené na činnosť staveľskú a na činnosť murárskeho majstra. Murársky majster mohol podľa tohto nariadenia stavať vo vlastnej réžii len prízemné budovy s jednoduchou konštrukciou a hospodárske budovy v rozpätí najviac 6 metrov. Týmto zákonom boli murárski majstri odsunutí na vedľajšiu koľaj a spravili z nich vysokokvalifikovanú pracovnú silu, ktorá mohla nájsť uplatnenie len vo veľkých stavebných firmách.

Počas II. svetovej vojny slovenskí murári na základe vzájomnej dohody o hospodárskej spolupráci medzi Slovenskom a Nemeckou ríšou pracovali pod nemeckým vedením pri výstavbe hospodárskej a vojenskej dôležitých objektov pre Nemecko. Najväčší rozmach stavebníctva však nastal až po roku 1948, keď sa pristúpilo k rozsiahlej industrializácii Slovenska.

Práve murárski majstri, neskôr aj stavitelia a inžinieri, svojou činnosťou vykonávaním odborných činností v staveľstve v Rakúsko-Uhorsku prispeli k zriadeniu Inžinierskej komory Zákonom č. 3 z roku 1913 vydaného cisárom Františkom Jozefom. To bol základ zriadenia Inžinierskej komory pre Republiku Československú v roku 1920 a neskôr aj pre obnovenie komory stavebných inžinierov v roku 1992 už pod názvom Slovenská komora stavebných inžinierov.

Ján KOLLÁR
predseda slovenskej odbornej sekcie Vedenie uskutočňovania stavieb SKSI

Kontaktujte nás:

Mgr. Viktória Čapčíková
Úrad SKSI

capcikova@sksi.sk
www.sksi.sk

NEWSLETTER

Slovenskej komory stavebných
inžinierov

zasielame na komorové členské
adresy a zverejňujeme na webovej
stránke www.sksi.sk

Vydáva:
Slovenská komora stavebných
inžinierov
Mýtina 29, 811 07 Bratislava

Náklad: 5450

13/2014

Neprešlo jazykovou úpravou.

Ďalšie číslo newslettera nájdete vo svojich e-mailových schránkach už **15. júla**.